

WERKBLAD PIMPERNELBLAUWTJE:

REIS DOOR
DE TIJD

NAAM

GROEP

1. PIMPERNEL ZO BLAUW ZO BLAUW

Bekijk het clipje
Welkom in de Moerputten.

- Waardoor verdween het pimpernelblauwtje uit Nederland?
- Het pimpernelblauwtje is nu een heel zeldzame vlinder. Het leeft alleen in het natuurgebied De Moerputten. Waar ligt dit natuurgebied? Zoek op in een atlas of op internet.
- Heeft de Vlinderstichting dit vlindertje zo maar ergens losgelaten?
- Wat voor soort gebied was De Moerputten?

2. TURF IN DE MOERPUTTEN

Bekijk het clipje
Turf als brandstof.

Het natuurgebied De Moerputten werd vroeger gebruikt voor de winning van turf.

- Wat is turf?
- Hoe ontstaat veen?
- Hoe werd turf gewonnen? Noem twee manieren.
- Waar werd turf voor gebruikt?
- Aan de kust werd ook veen gewonnen dat niet als brandstof diende. Waarom werd hier het veen opgebaggerd?
- Welke gevolgen had het steken van turf voor de natuur?
- Zoek op internet twee natuurgebieden die zijn ontstaan door het turfsteken.

HOLLAND
NATUUR IN DE DELTA

▶ WERKBLAD Pimpernelblauwtje: reis door de tijd

3. DE GROND VOOR LANDBOUW

Bekijk het clipje
Voedsel voor de mens.

- De opkomst van de landbouw veranderde het landschap. Geef drie voorbeelden van deze veranderingen.
- Welke dieren profiteerden van de veranderingen aan het landschap?
- Waarom wordt er in de landbouw mest gebruikt?
- De verlaging van het grondwater had veel gevolgen voor het pimpernelblauwtje. Leg uit hoe dit zit.
- Via sloten en kanalen kan het grondwater omlaag worden gebracht. Hoe werkt dat?

4. WATERHUISHOUDING

Bekijk het clipje
Water op niveau.

- Stuwen en sluizen houden water tegen. Ze dienen voor de bescherming tegen hoog water. Welke andere functie hebben ze?
- Waarom zijn stuwen, sluizen en gemalen belangrijk voor het pimpernelblauwtje?
- Vlinderliefhebbers willen dus graag dat het waterpeil in een gebied geschikt is voor de vlinders. Bedenk nog twee groepen mensen die een duidelijke mening hebben over het gewenste waterpeil in een gebied.

- De rivieren voeren water af uit hun stroomgebied. Waar komt al dat water vandaan? Kijk in een atlas en zoek de stroomgebieden op van de Maas en de Rijn.

5. RUIMTE VOOR HET PIMPERNELBLAUWTJE

Bekijk het clipje
Blues in the marshes.

Vlak onder Den Bosch werken natuurorganisaties, het waterschap en gemeenten samen aan een groot natuurproject: Blues in the Marshes: Blauwtjes in het moeras. Op grote stukken weiland mag de natuur weer haar gang gaan. Dit nieuwe gebied wordt zo ingericht dat het pimpernelblauwtje zich hier helemaal thuis voelt.

- In het nieuwe gebied verdwijnen de akkers en weilanden. Wat komt ervoor in de plaats?
- Welke werkzaamheden zijn er nodig om dit gebied om te vormen tot een geschikt leefgebied voor het pimpernelblauwtje? Noem 5 belangrijke dingen die moeten gebeuren.
- Het nieuwe gebied wordt het leefgebied voor de pimpernelblauwtjes. Maar het krijgt nog een functie. Welke?
- Het leefgebied van de vlinder wordt gemaaid. Wat gebeurt er met dat maaisel en waarom?
- De pimpernelblauwtjes zijn afhankelijk van hun waardmieren. Hoe komen die op de nieuw aangelegde blauwe graslanden terecht?

ARJAN POSTMA:

WIST JE DAT...

- HET PIMPERNELBLAUWTJE EN ANDERE VLINDERS DOOR HUN AANWEZIGHEID VERTELLEN DAT HET GOED GAAT MET EEN NATUURGEBIED?
- IN MIDDEN-LIMBURG (ROERDALEN) EEN DONKER PIMPERNELBLAUWTJE LEEFT? DEZE SUPERZELDZAME SOORT IS OOK EEN BLAUWTJE.
- MOEREN EEN ANDER WOORD IS VOOR TURFSTEKEN? DE NAAM MOERPUTTEN IS HIERVAN AFGELEID.

ONDERZOEKSOPDRACHT DE KLEINE DELTA

HULP VOOR DIEREN

De mensen hielpen het pimperlblauwtje bij de terugkeer in Nederland. Ook in jouw buurt helpen de mensen dieren. Ga op zoek naar hulpmiddelen voor dieren die door de mens zijn gemaakt. Bijvoorbeeld in de tuin, straat of park. Maak een foto van drie hulpmiddelen bij jou in de buurt. Schrijf ook bij je foto's of je denkt dat de hulpmiddelen goed helpen.

TIP:

IN VEEL TUIJEN, PARKEN EN KINDERBOERDERIJEN VIND JE BIJZONDERE NATUURHULPMIDDELEN, ZOALS NAGEMAAKTE BROEDHOPEN VOOR RINGSLANGEN, NESTKASTEN, EEKHOORNKASTEN, BIJENKASTEN, INSECTENHOTELS, AMFIBIEËNOEVERS, ENZOVORTS. DENK OOK AAN OVERSTEEKHULP BIJ SNELWEGEN. KAN JE IN JOUW BUURT GEEN VOORBEELDEN VINDEN? ZOEK DAN OP INTERNET.

